دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

نام درس: برنامه ریزی درسی مقدماتی

تعداد واحد: ۱ واحد

مدرسن: نوحی

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش پزشکی

نیمسال ۱۴۰۵۱-۱۴۰۶

هدف کلی درس :آشنایی با اصول برنامه ریزی و کسب مهارتها در تدوین طرح درس

شرح درس و اهمیت آن:

واژه برنامه بیش از هر چیز مفهوم تفکر ، محاسبه و پیش بینی قبل از عمل را در خود نهفته دارد.سالهاست انجام هر کاری را برنامه نامیده ایم و بیشتر اوقات بر روی انجام آن عمل توجه داشته ایم تا پیش بینی و تفکر در باره آن عمل، تمام مراحل طراحی و اجرای یک برنامه اعم از آموزشی و غیر آموزشی بایستی قبلا" بدقت مشخص، معلوم و پیش بینی شود. برنامه ریزی آموزشی و درسی کاری بس پیچیده و دقیق و در عین حال پر مسئولیت است زیرا هر برنامه آموزشی و درسی در مسیر اتخاذ تصمیم های بسیار حیاتی و مهم قرار می گیرد که با مهمترین و گرانبهاترین سرمایه یک جامعه یعنی کمیت و کیفیت تربیت نیروی انسانی سرو کار دارد.در رشته های علمی خصوصاآموزش پزشکی، برنامه ریزان آموزشی و درسی با تصمیم های حساب شده برای بالندگی نیروی انسانی متخصص و با تجربه می کوشد.

اهداف درس:

در پایان این درس انتظار می رود دانشجویان قادر باشند:

مفهوم برنامه ریزی درسی ، اصول و مراحل برنامه ریزی درسی را تشریح و چگونگی خط مشی آموزشی را با توجه به اهداف کلی ، ویژه و حیطه های یادگیری برنامه ریزی نموده و در اجرای تکالیف آموزشی خود بکار ببرند..در این راستا کسب تواناییهای ذهنی ذیل ضروری است:

شرکت کنندگان در پایان دوره باید بتوانند:

۱. اهمیت و ضرورت برنامه ریزی را فهرست نمایند(تاریخچه).

۲. برنامه ریزی آموزشی و درسی را در سطوح مختلف تعریف کنند.

۳. اصول و مراحل برنامه ریزی را نام ببرند.

٤. چرخه آموزش را شرح دهند.

٥. اجزای طرح درس را مشخص کنند.

٦. برای یک موضوع درسی هدف کلی نوشته و براساس هدف کلی، اهداف ویژه رفتاری طراحی نمایند.

۷. با توجه به اهداف رفتاری، رئوس مطالب درسی را مشخص نمایند.

۸. روشهای تدریس را بر اساس اهداف رفتاری مشخص نمایند.

۹. روش ارزیابی دانشجو در ارتباط با اهداف را تعیین کنند..

۱۰. برای یک جلسه آموزشی طرح درس تهیه کنند

روش تدریس:

تدریس بر حسب موضوع و زمان بر مبنای مشکل گشایی، دانشجو محوری، سخنرانی، حل مسئله ، بحث گروهی در گروههای کوچک (۳تا۲ نفره)، Journal club، پرسش و پاسخ و مطالعه فردی انجام می گیرد.

وظایف دانشجو:

حضور فعال در کلاس

پشتکار و جدیت در ارائه بموقع تکالیف

شرکت در بحث گروهی

استناد به مطالعات فردی، منابع موجود و گزارشات تحقیقاتی

تکالیف درس:

الف- تهیه کارت خلاصه نویسی در مورد سه عنوان در زمینه برنامه ریزی درسی(لازم به توضیح است که یکی از مقالات مربوطه علاوه بر ارائه به صورت کارت خلاصه نویسی در جلسه ژورنال کلاب به صورت شفاهی ارائه خواهد شد).

ب-تهیه مقاله در گروههای دو نفره، هر گروه موظف است با در نظر گرفتن مفاهیم درس در زمینه موضوعات طرح شده به صورت اختیاری و بر اساس آیین نگارش پیشنهادی دانشکده مطالب تحقیقی خود را در تاریخ مقرر ارائه نماید.

ج- شرکت در امتحانات پایان ترم

نحوه ارزشیابی:

۱- حضور فعال توام با آمادگی ٪۵

۲-کارت خلاصه نویسی ٪۱۵=٪۵*۳

۳-ارائه مقاله و نگارش مناسب ٪۳۵

۴-امتحان پایان ترم ٪۳۰

۵-ارائه و تدوین طرح درس تئوری وعملی یا بالینی (موضوع اختیاری) ٪۱۵

تقویم درس

جلسه	تاریخ	محتوا	ارائه:خانمها	ژورنال کلاب دانشجویان
اول		معارفه و ارائه طرح درس تعریف واژه ها و امادگی درس	مدرسین	
دوم		برنامه ریزی درسی و تاریخچه آن مفاهیم اصلی و کلیدی برنامه ریزی آموزشی و درسی با توجه به جامعیت ابعاد روانی- اجتماعی	نوحی	
سوم		طراحی سیستماتیک برنامه درسی	نوحی	
چهارم		جدول طرح درس و اصول و مراحل برنامه ریزی چرخه آموزش واجزای طرح درس	نوحی	
پنجم		اهداف آموزشی(ویژگیهای اهداف کلی و اهداف ویژه عینی)	نوحی	دانشجو
ششم		حیطه های یادگیری و سطوح مختلف هر حیطه	نوحی	"
هفتم		روشها و فنون تدریس بر اساس اهداف رفتاری	نوحی	"

هشتم		روشهای ارزشیابی دانشجو بر اساس اهداف	نوحی	"
نهم		جمع بندی مطالب و ارائه تکالیف		

منابع:

-خوی نژاد غلامرضا، برنامه ریزی درسی،برای تدریس و یادگیری بهتر، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد، آخرین چاپ

-نیوبل دیوید، کاتن روبرت، روشهای نوین در آموزش پزشکی و علوم وابسته، ترجمه سید محسن محمودی، دفتر آموزش مداوم وزارت بهداشت،

-صابریان م ، سالمی ص ، چگونه طرح درس بنویسیم. تهران نشر سالمی ، آخرین چاپ

Mendler, Brain. Strategies for successful classrooms management. helping student succeed without losing dignity or sanity. California: Corwin Press

Watkins, Chris Effective learning in classrooms. London :SAGE publicatPions ,.

Mangal, S.K .Essentials of Educational Psychology New Dehli : Prentice-Hall,

Ranald Macdonald, James Wisdom. Academic and Educational Development Research, Evaluation and Changing practice in Higher Education .Birmingham :Kogan Page, 2022.

Morss, Kate. Teaching at university a guide for postgraduates and researchers .Thousand Oaks, Calif , SAGE Publications ,2025.

.Abbat ,F.R. Teaching for better learning .WHO.Geneva. end version

Elikerson L,Irby DM. Strategies for Improving teaching practices . a

comprehensive approach to faculty development . Acad Medicinc. 1;73 (4) : 384-396.